A°. 1857. N°. 198.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 22 AUGUSTUS.

Buitenland.

LONDEN den 20 augustus.

De dag van het sluiten der Parlementszitting, door de Koningin in persoon, is nu op aanstaanden dingsdag, den 25 dezer, bepaald. Eerst was het voornemen dat dit aanstaanden zaturdag geschieden zou, maar de menigte der zaken welke nog afgedaan moesten worden maakte zulks onmogelijk.

— Eenigen tijd geleden is hier te Lande eene Staatscommissie benoemd tot onderzoek der vele bedenkingen, die ingebragt werden tegen het bij het meerendeel der Engelsche landmagt bestaand stelsel om de officiersposten bij wijze van koop en verkoop te doen overgaan. Zij heeft thans haar rapport uitgebragt; daarin wijst zij nevens de nadeelige zijde van dat stelsel ook de voordeelen aan; deze zijn hoofdzakelijk dat het de nadeelen der promotie bij keuze of naar ancienneteit niet heeft en dat het een gereeden weg voor de opklimming van jeugdiger, en voor de aftreding van meer bejaarde officieren opent. Het gevoelen der commissie is, dat het tegenwoordige stelsel van koopen (of, juister gezegd, van koop en ancienneteit vereenigd) althans vooreerst in stand dient te blijven voor alle lagere rangen tot dien van majoor ingesloten; maar zij stelt voor, dat luitenant-kolonels voortaan benoemd zullen worden bij keuze uit alle majoors van het wapen, waarbij de vacature bestaat. Zij wil dus weder eenige verdere uitbreiding geven aan het beginsel van opklimming bij keuze, hetwelk op voorstel der Staatscommissie van 1854 reeds voor de hoogste rangen aangenomen is. Tevens stelt de tegenwoordige commissie voor te bepalen, dat niemand langer dan hoogstens tien jaren luitenant-kolonel kan blijven, opdat de opklimming in het corps officieren niet gestuit worde, maar ook in vredestijd voortga. Dit is het gevoelen van de meerderheid der commissie; eenige van hare leden konden zich daarmede niet vereenigen, maar verlangden dat het stelsel van koop geheel in stand gehouden of geheel en spoedig afgeschaft wierd.

— Het aantal der in de vorige week hier aangegeven sterfgevallen was slechts 1187, derhalve aanmerkelijk minder dan in de voorlaatste en 193 beneden het gemiddeld getal in dezelfde week der tien vorige jaren.

In de vorige week werden hier 875 jongens en 743 meisjes, derhalve in het geheel 1618 kinderen, geboren.

— De *Colombo*, die heden de haven van Southampton verlaat, brengt de ontzettend groote som van £ 1,095,015 naar China en Indië over. Deze som is de aanzienlijkste die ooit gelijktijdig langs dien weg derwaarts is afgezonden. Daarbij is slechts voor £ 16,347 in goud, al het overige is in zilver. Meer dan de helft is voor de drie presidentschappen op het Vasteland van Indië, slechts ongeveer £ 370,000 naar China, het overige voor Singapore en Ceylon bestemd.

— Uit de staten der inkomsten en uitgaven van het Gouvernement in Engelsch Indië blijkt dat gedurende het dienstjaar 1855—1856 de zuivere inkomsten £ 22,147,347 en de gezamenlijke uitgaven, zoo in Indië zelf als hier te Lande gedaan, £ 23,120,138 bedragen hebben. Er zou derhalve een tekort van £ 972,791 bij de schuld van het Indisch Gouvernement gevoegd moeten worden, maar aangezien groote sommen tot openbare werken zijn aan gewend, die doorgaans eene nieuwe bron van inkomsten opleveren, mag men aannemen dat er, in stede van een tekort, een overschot van ongeveer een millioen ponden bestaat.

— Bij het hof van politie te Bristol diende eergisteren de zaak van den kapitein, den stuurman en de matrozen de stoompaketboot *Sophie*, van Rotterdam, welke van sluikhandel waren aangeklaagd. De inspecteur der politie te water *Touall* verklaarde dat hij, bij het onderzoeken van genoemd schip, terwijl het bij de Redcliffwerf in de haven lag, in het vooronder eene gesloten mande ontdekt en bij het openen daarvan 13 pakken met buitenlandschen tabak, gezamenlijk 422 ponden wegende, 11 pakken sigaren, gezamenlijk ruim 116 ponden wegende, en eenige met genever gevulde kruiken gevonden had. Het schip, de contrabande en de geheele equipage, ten getale van 19 man, waren in bewaring genomen. De gevangenen, nagenoeg allen buitenlanders, werden door tusschenkomst van een tolk ondervraagd en loochenden alle bekendheid met de ingesmokkelde artikelen. Maar de magistraatspersonen verklaarden zich buiten magte de gevorderde boete te verminderen, weshalve ieder der gevangenen hoofdelijk tot eene boete van £ 100 veroordeeld werd, met vrijlating om zich tot het bureau der in- en uitgaande regten tot verwerving van eenigen afslag te wenden, waartoe de leden van het geregtshof zich bereid verklaarden mede te werken.

— Op het eiland Corfu werden des avonds van 8 dezer, na een buitengemeen heeten dag, twee schokken van aardbeving, in golvende beweging, gevoeld.

PARIJS den 20 augustus.

De Keizer wordt den 27 of 28 dezer van Biarritz in het kamp van Châlons verwacht. Sommigen willen weten dat prins *Albert* van Engeland en de Hertog van Cambridge ook derwaarts zullen komen, terwijl eenige dagbladen ook spreken van de komst van den czaar *Alexander*, doch dit vereischt allezins nadere bevestiging. Volgens andere geruchten zouden de Keizer der Franschen en de Keizer van Rusland gedurende de september-manoeuvres te Berlijn eene zamenkomst houden.

Prins *Napoleon* heeft van den Keizer in last ontvangen, de feestelijkheden bij te wonen, welke bij gelegenheid van het bezoek des Konings van Sardinië te Culloz zullen worden gegeven, welk dorp half aan Frankrijk en half aan Savoijen behoort en het punt is, waar de Fransche en Sardinische spoorwegen zich aan elkander zullen sluiten.

Prins *Jérome* is met een spetialen trein te Havre aangekomen, om daar eenigen tijd door te brengen.

— Het *Journal du Havre* zegt dat koningin *Victoria* en haar Gemaal, eergisteren, op het zeetogtje dat zij, aan boord van het Koninklijk jagt en door drie andere schepen vergezeld, in het Kanaal maakten, te Cherburg voet aan wal gezet, het arsenaal bezocht, eene wandeling in de omstreken der zeehaven gemaakt en zich des avonds ten acht ure weder ingescheept hebben. Gisteren morgen ten vier ure lagen de Engelsche schepen nog ter reede van Cherburg.

— Op last des Keizers zal de heer *Michel Ney*, hertog van Elchingen, 2de luitenant bij de Afrikaansche jagers, den titel aannemen van prins van de Moskowa.

— Ten gevolge der verovering van Kabylië zal eene nieuwe militaire sub-divisie in Algerië in het leven worden geroepen.

— Uit het openbaar gemaakte overzigt van de ontvangen in- en uitgaande regten blijkt, dat thans in den handel zeer weinig omgaat. De invoerregten voor julij bedragen 15,706,790 francs tegen 16,490,497 francs in 1856.

— Men is bezig rondom het Stadhuis alhier onderaardsche gangen te maken.

— Het stoom-advies-vaartuig *Pélican* is van Brest naar Biarritz vertrokken, om aldaar ter beschikking van den Keizer en de Keizerin te zijn gedurende het verblijf van HH. MM. aldaar.

— *Giuseppe Crocco*, waarschijnlijk de oudste courantier in Europa, is dezer dagen te Genua overleden. Ten jare 1797, het eerste jaar der Ligurische Republiek, vestigde hij de Courant van Genua en bleef gedurende eene halve eeuw de hoofdredacteur daarvan. Hij was den 16 augustus 1769 geboren.

— De *Moniteur de la Flotte* meent, bij de mededeeling van eenige beschouwingen over den staat van China, te kunnen verzekeren, dat lord *Elgin*, de generaal *Ashburnham* en de admiraal *Seymour*, aan wie de Britsche Regering geheele vrijheid van handelen zou hebben gelaten, zouden zijn overeengekomen niets te beproeven in het centrum van het Hemelsche Rijk, zoo als men eerst van plan was, en de militaire operatien te bepalen bij het in bezit nemen hetzij van Canton, hetzij van het eiland Formosa. Tusschen deze twee punten aarzelen de vertegenwoordigers van Engeland. De *Moniteur de la Flotte* meent echter dat hunne keus zich zal vestigen op het eiland Formosa, wegens zijne schoone ligging in de Chinesche Zee en nabij de Chinesche kust, wegens zijne groote vruchtbaarheid en zijne minerale rijkdommen. Het schijnt, dat de verovering daarvan gemakkelijk zou vallen. Een in slechten staat verkeerend fort en 10,000 man troepen zijn de eenige verdediging van het eiland.

— De *Pays* deelt heden berigten uit Indië mede, doch men weet niet langs welken weg dat blad die tijdingen heeft ontvangen, daar geen nieuwe Overlandpost is aangekomen; zijn die berigten echter waar, dan luiden zij ongunstig voor de Engelschen. De oproerlingen zouden zich meester hebben gemaakt van de versterkte steden Hissav-Firozeh en Ihansi, 150 kilometers van Delhi gelegen, en ofschoon drie dagen later de oproerige troepen aanmerkelijke verliezen hadden geleden, daar zij de Engelschen wilden vervolgen, waren deze wegens hun gering aantal, eene voortdurende oorzaak van de uitbreiding van den opstand, genoodzaakt defensief te werk te blijven gaan. De panische schrik zou zich tot Calcutta hebben uitgestrekt en vele familien zouden zich daar naar Europa hebben ingescheept.

Het artikel in de *Pays* luidt in zijn geheel dus: „Uit bijzondere brieven uit Indië vernemen wij een ernstig feit, hetwelk wij tot hiertoe betwijfelden, maar dat den 3 dezer te Calcutta stellig bekend was. De twee steden Hissar Firozeh en Ihansi, beide in Bengalen liggende, zijn voor goed in handen der opstandelingen gevallen. De eerste, de hoofdplaats van het district van gelijken naam, ligt op den weg naar en op ongeveer 150 kilometers afstand van Delhi en wordt door een in vrij goeden staat verkeerend fort gedekt, hetwelk door onlangs door de Engelschen aangelegde werken met de plaats zelve verbonden is. De tweede is de hoofdplaats van het Vorstendom Thansi in Allahabad en de zetel van een der inlandsche Vorsten welke schatpligtig aan de Oost-Ind. Compagnie zijn. Deze is door zijn woelziek karakter bekend en heeft gemeene zaak met de muitelingen gemaakt. Wat het verlies van deze twee steden van ernstigen aard maakt is dat men, om die te hernemen, een geregeld beleg daarvoor zou moeten slaan. De goede uitslag van zoodanigen aanval is zeker, maar hij zou tijdverlies na zich slepen en den binnenlandschen oorlog rekken, die in dit oogenblik de Engelsch Indische bezittingen teistert. Drie dagen na hunnen afval hebben de muitelingen van Ihansi en Hissar Firozeh gepoogd de Engelsche troepen te vervolgen en eene geduchte nederlaag geleden, maar, in weêrwil dezer overwinning, hebben de Engelschen, naardien zij niet talrijk genoeg waren om die twee steden te hernemen, zich tot eene verdedigende stelling moeten blijven bepalen."

(Per Telegraaf.)

MARSEILLE den 20 augustus.

De courier uit Konstantinopel van 12 dezer is hier aangekomen. De Sultan had eigenhandige brieven aan de Souvereinen der vier Staten geschreven welke hunne betrekkingen met zijne Regering hadden afgebroken. *Ali*-bey moest dien zelfden dag, met de voor den Keizer der Franschen bestemde boodschap belast, afreizen. De Gezanten van Frankrijk, Pruissen, Rusland en Sardinië hadden bevel ontvangen op hunnen post te blijven. — In Wallachije zijn de kiezerslijsten openbaar gemaakt. De tijd tot verbetering daarvan verschijnt den 3 september. De Kaïmakan van dat Vorstendom heeft een groot aantal ambtenaren afgezet en brieven uit Bucharest vermelden gelijksoortige onwettige handelingen als die welke in Moldavië hebben plaats gehad. Onder anderen zou het openbaar gezag de uitsluiting der aanhangers van de voormalige hospodars *Stirbey* en *Bibesco* bevolen hebben.

De *Presse d'Orient* zegt dat de vertegenwoordiger van Frankrijk in de Vorstendommen, de heer *de Talleyrand*, vóór de gebeurtenis die de goede verstandhouding tusschen de Porte en verscheiden Europesche Mogendheden voor een oogenblik bedreigd heeft, het voorwerp eener openbare eerbewijzing geweest is, waarbij de grootste geestdrift heerschte. Zegebogen waren opgerigt en feesten gegeven, terwijl de gemeenteraad en de bisschop aanspraken tot hem gerigt hebben. Kreten ter eere van den Keizer der Franschen en van de Mogendheden die het verdrag van Parijs geteekend hebben werden aangeheven.

Een Fransch officier, op de *Ajaccio* te huis behoorende en die zich te Konstantinopel bevindt, is door de Turksche soldaten aangevallen.

Men meldt den 1 dezer uit Jeruzalem dat in het gebergte bloedige onlusten zijn uitgebroken, welker toeneming en uitbreiding gevreesd werd.

Van Tunis verneemt men nieuwe bijzonderheden wegens den daar uitgebarsten opstand. Ongeveer 50 personen zijn gekwetst; de Fransche Consul heeft, op edelmoedige wijze, gastvrij verblijf aan diegenen aangeboden welke mishandelingen konden duchten, het op de been brengen der militaire magt geëischt en aanleiding tot verschillende arrestatien gegeven.

Brieven uit Genua, van 19 dezer, zeggen hoe de dagbladen dier stad van vrij scherpe nota's spreken, welke tusschen de Napelsche en Sardinische Regeringen gewisseld zijn, en eene vredebreuk tusschen Sardinië en de Beide Siciliën mogelijk achten.

TRIESTE den 20 augustus.

Wij ontvangen berigten uit Konstantinopel van 15 dezer. Zij behelzen geen meldenswaardig nieuws ten opzigte der Turksche zaken. De heer *Murray*, minister van Engeland bij het Hof van Téhéran, heeft van de Regering van den Shah de onverwijlde ontruiming van de stad Hérat door de Perzische troepen gevorderd.

Men meldt uit Athene dat de hinderpalen tegen de benoeming van den generaal *Kalergi* tot het Grieksch gezantschap te Parijs uit den weg geruimd schijnen te zijn. Koning *Otto* heeft den generaal een gehoor verleend.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 21 augustus.

H. M. de Koningin en HH. KK. HH. de Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg vereerden gisteren avond de voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg met HD. tegenwoordigheid.

Heden middag zal er bij H. M. de Koningin, op het paleis *het Huis ten Bosch*, een familie-diner plaats hebben, waaraan HH. KK. HH. prins *Frederik* en de Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg zullen deelnemen.

Z. K. H. prins *Frederik* is heden middag ten 4½ ure van HD. buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Uit het bestuurs-verslag van het alhier gevestigd Indisch Genootschap (derde werkjaar) blijkt onder anderen het navolgende: Het getal leden is aangegroeid tot 66. Het eerelidmaatschap is aanvaard door den heer *Alex. von Humboldt*, te Berlijn. Behalve met genootschappen, vroeger vermeld, zijn, tot onderlinge ruiling van werken, nog betrekkingen aangeknoopt met de Ned. Indische Maatschappij van Nijverheid en met de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, beiden te Batavia gevestigd. Ten vorigen jare waren er, blijkens gedrukten catalogus, ruim 600 boekwerken voorhanden. Thans bedraagt dat getal omstreeks 800. Twee leden van het bestuur hadden zich in aanraking gesteld met anderen tot het in druk geven van een biographisch album, waarin onder anderen zullen voorkomen portretten van verdienstelijke mannen uit de geschiedenis onzer kolonien. — In den derden jaargang der Handelingen en Geschriften van het Genootschap werden de volgende vraagstukken van algemeen koloniaal belang behandeld, te weten: 1°, van waar het verschijnsel dat betrekkelijk zoo weinig Nederlanders naar Oost- en West Indië gaan? 2°, kunnen de kapitalen, in Ned.-Indië gevormd, daar plaatsing vinden? Wat is bekend van het verplaatsen derwaarts van kapitaal? En welke omstandigheden zijn op die vorming en verplaatsing

van invloed? 3°, wat leert de ondervinding omtrent de arbeidzaamheid en de vatbaarheid tot ontwikkeling van den Javaan, ook in betrekking tot de hem toegedachte ontheffing van verpligten arbeid?

De sub 1 en 2 vermelde onderwerpen staan met elkander in naauw verband. Het daarover verhandelde bevat menige bijdrage omtrent het vraagstuk der kolonisatie in Ned. Indië, van voorstanders zoowel als van tegenstanders. In den aanvang dezes jaars werd dat onderwerp meer opzettelijk behandeld en breedvoerig aangetoond, hoe de denkbeelden daarover van uitstekende mannen, met onze kolonien goed bekend, sedert meer dan vijftig jaren, zonder eenig gevolg hoegenaamd, waren ter toetse gebragt en hoe de vermeerdering van het Europesche element in Ned. Indië allengs en vooral in de laatste tijden meer verdedigers gekregen had. Het Genootschap droeg daardoor aanmerkelijk bij tot verspreiding van kennis omtrent deze zoo hoogst gewigtige, zoo bij herhaling behandelde questie en ondersteunde het voornemen van eenige mannen, in en buiten deze instelling, om des mogelijk eene kolonisatie op groote schaal in verschillende deelen van Ned. Indië tot stand te brengen. Het merkwaardig adres aan den Koning van 15 april 1857, uit Amsterdam, mag als het gevolg daarvan worden aangemerkt.

Dat stuk is in de handelingen opgenomen, onder herinnering, dat het door de adressanten geopperde denkbeeld om eene Staatscommissie te benoemen, ten einde de Regering in deze voor te lichten, bij het Departement van Koloniën ingang heeft gevonden, en dat het Indisch genootschap tot dezen voorloopigen uitslag den grond heeft helpen leggen door zijne poging, om de oorzaken op te sporen van een verschijnsel, dat betrekkelijk zoo weinig Nederlanders naar onze Oost Indische bezittingen gaan; door te onderzoeken of de kapitalen in Ned. Indië gevormd wordende daar plaatsing vinden; wat van het verplaatsen derwaarts van kapitaal bekend is, en welke omstandigheden op die vorming en verplaatsing van invloed zijn, door aan te toonen, bij deze en vorige gelegenheden, wat de particuliere industrie der Europeanen in Indië heeft gewrocht, en eindelijk door het onderwerp van kolonisatie zelf breedvoerig te bespreken en daarbij bijzonderlijk in opmerking te brengen, dat het hier faalde aan eene stellige verklaring van de zijde der Regering. Hoedanig die verklaring nu ook luiden zal, altijd zal het Genootschap de eer hebben, dat het gepoogd heeft dit hoogst gewigtig vraagstuk geleidelijk en op eene gepaste wijze tot oplossing te helpen brengen.

In de Handelingen en Geschriften, derde jaargang, is wijders opgenomen eene bijdrage betreffende *Gijsbert Karel van Hogendorp* en zijne geschriften over de beginselen van bestuur in Ned. Indië, benevens eene uitgewerkte levensschets van zijnen broeder *Dirk van Hogendorp*, waarin ook diens denkbeelden over deze beginselen ontwikkeld zijn.

Andere leden vervaardigden breedvoerige levensberigten van den commissaris-generaal van Nederlandsch-Indië, later minister van kolonien, mr. *C. T. Elout*; van de raden van Indië *J. J. van Sevenhoven* en *C. P. J. Elout* en van den directeur-generaal van finantiën aldaar *L. Launy*. Ook werden levensschetsen geplaatst van de vice-admiraals *J. C. Koopman* en *E. B. van den Bosch*, van de generaals *C. J. Riesz* en *J. Le Bron de Vexela*; van den kolonel en gouverneur van Celebes *A. van der Hart*; van de residenten op Java, *H. J. Domis* en *C. L. Hartmann*; en van den kolonel ter zee *J. Rambaldo*. Al deze arbeid getuigt voorzeker van het ernstig streven des genootschaps om, overeenkomstig het doel zijner instelling, door onderzoek der geschiedenis en der vruchten van de periodieke drukpers omtrent de belangen der Overzeesche bezittingen, mede te werken tot verspreiding van kennis en tot opwekking van algemeene belangstelling.

ROTTERDAM den 21 augustus.

Aanstaanden maandag den 24 dezer, des middags ten 1½ ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken zullen worden ter tafel gebragt: Mededeeling van ingekomen stukken; — beraadslagen over het rapport der commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw inkomende leden en besluiten op de voorstellen der commissie.

Het programma der muziekale uitvoering aan de Officieren-Societeit, in het Park alhier, op zondag den 23 dezer, des middags ten 1 ure, luidt als volgt: 1, marche *Athalia*, *Mendelssohn*; 2, ouverture *la Dame Blanche*, *Boieldieu*; 3, galop *l'Eveillé*, *Bender*; 4, potpourri *la part du Diable*, *Auber*; 5, wals, *Wald Töne*, *Butler*; 6, finale, *Barbier de Séville*, *Rossini*; 7, redowa, *la Montoise*, *Denefne*; 8, ouverture *le Roi d'Yvetot*, *Adam*; 9, marche *Nabucodonosor*, *Verdi*.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd: tot ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch Indië, de heeren mrs. *J. T. van der Aar*, *W. B. Bergsma*, *W. de Booy*, *J. A. van der Chijs*, *H. B. van Davelaar*, *W. F. C. de Eerens*, *H. N. Grobbee*, *G. G. van Haren Carspel*, *J. Heeringa*, *C. G. Hultman*, *H. C. M. van Kervel*, *T. A. A. Schönermark*, *B. G. H. Straeter* en *E. J. L. de Sturler*; en tot ambtenaren der tweede klasse: de heeren *K. F. Bohl*, *J. H. O. van Waveren Pancras Clifford*, *H. C. van Eybergen*, *M. L. E. Halewijn*, *F. L.* baron *van Heeckeren van Brandsenburg*, *L. Mulock Houwer*, *C. T. Humme*, dr. *J. J. Hupscher*, *W. A. Keuchenius*, *W. Ligtvoet*, *D. Meijer*, *C. L. Rosemeier* en *J. M. van Vleuten*.

Het *Staatsblad* n.° 94 bevat een Koninklijk besluit van den 10 dezer, houdende aanwijzing van Wijk bij Duurstede als losplaats voor steenkolen bij invoer langs rivieren en kanalen. — N.° 95 behelst de wet van den 12 dezer, tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen door het Departement van Marine, dienst 1857. — N.° 96 de wet van den 12 dezer, tot verhooging der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1857. — N.° 97 de wet van den 12 dezer, tot verhooging van het Vde hoofdstuk der begrooting van de Staatsuitgaven, dienst 1856 (bijdrage aan het bijzonder fonds, ingesteld door de wet van den 10 februarij 1844, *Staatsblad* n.° 7). — En N.° 98 de wet van den 12 dezer, tot splitsing van de gemeente Bruinisse, en tot toevoeging van den geheelen Anna-Jacoba-polder aan de gemeente St. Philipsland.

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat aan de noordzijde van den Ooster, in de nabijheid van het Goereesche Zeegat, in de diepte van vier vadem bij gewoon laag water, gezonken ligt eene kof, waarvan de masten nog zigtbaar zijn, op de volgende merken en peilingen: de toren van Goedereede even bewesten de schuur, in het Z. O. ten O. (miswijzend kompas); Brouwershaven eene kabellengte buiten het Westhoofd. Zoo spoedig mogelijk zal aan zee van dit wrak eene wrakton worden geplaatst.

Luidens een met de jongste mail bij het Departement van Kolonien uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend 21 julij jl., was de gezondheidstoestand aldaar voldoende, met uitzondering van de bij voortduring heerschende kinkhoest. Wijders heerschten allerwege rust en orde.

De grondeigenaren worden opmerkzaam gemaakt, dat alle onbezoldigde opzieners der jagt en visscherij, niet als Rijks veldwachters aangesteld, sedert den 1 julij ll. hunne kwaliteit hebben verloren en geene jagtovertredingen meer kunnen constateren, met te kennen geving dat, wanneer zij voor hunne particuliere opzieners der jagt en visscherij eene commissie van Rijks veldwachters verlangen, zij zich tot dat einde bij een op zegel geschreven verzoekschrift aan den Minister van Justitie zullen hebben te wenden.

Naar aanleiding eener deswege ontvangen aanschrijving is ter kennis van de miliciens-verlofgangers der ligting 1853, tot het regement grenadiers en jagers, het 1ste, 2de en 4de bat. van het 2de, het 1ste bat. van het 4de, het 3de bat. van het 5de en het 2de bat. van het 6de regement infanterie behoorende, gebragt, dat zij verpligt zijn op zaturdag den 29 dezer, vóór des namiddags ten vier ure, bij hunne korpsen op te komen, om vóór of op den 5 october daaraanvolgende weder met onbepaald verlof huiswaarts te worden gezonden.

Den 18 dezer is te Blijham (provincie Groningen) met groote meerderheid van stemmen tot predikant dier gemeente beroepen ds. *L. S. P. Meyboom*, th. dr. en pred. te Amsterdam.

Vervolg *en* **slot** *der*
REDEVOERING, *uitgesproken door den heer*
van Rijckevorsel, *bij de behandeling in de*
Eerste Kamer der Staten-Generaal
van het **wetsontwerp tot regeling van het Lager Onderwijs.**

Het verheugt mij dat de Regering geen uitzigt opent om den Koning bij de wet de bevoegdheid te doen verleenen, om van sommige bezwarende bepalingen dezer wet dispensatie te kunnen geven. Zulk een uitzigt zou reeds voor het openbaar onderwijs zeer nadeelig kunnen werken en de slappe handen nog meer doen hangen.

Ik keur het goed dat het nuttig vergelijkend examen bij de aanstelling van openbare onderwijzers zonder uitzondering is voorgeschreven. Men blijft daardoor in de gelegenheid den bekwaamsten en geschiktsten te leeren kennen. Deze bepaling zal ook weldadig terugwerken op het bijzonder onderwijs. Zij zal invloed uitoefenen op de voortdurende opleiding en studie der hulponderwijzers, die nu, bij de vervulling van plaatsen bij openbare scholen, minder zullen rekenen op de personele gunst der autoriteiten.

Vooral zal voor de deugdelijkheid van het onderwijs en de bekwaamheid der onderwijzers veel afhangen van het examen, ten gevolge waarvan hun het regt wordt verleend als onderwijzer op te treden. Dit examen is de eenige waarborg voor de geschiktheid der bijzondere onderwijzers. Het mag daarom niet ligtvaardig geschieden. Ik beken niet regt te begrijpen hoe eene commissie, bestaande uit één inspecteur en vier schoolopzieners, het examen behoorlijk zal kunnen afnemen van zoo vele candidaten, als daartoe twee malen 's jaars in de grootste provincien zullen opkomen, zonder eenen al te langen tijd onafgebroken aan dat vermoeijend werk door te brengen, ook al laat zij zich ruimschoots door deskundigen bijstaan. Ik had daarom de commissien grooter gewenscht, ten einde zij zich in meerdere afdeelingen, volgens de verschillende vakken, hadden kunnen splitsen, of wel dat er meer dan twee bijeenkomsten jaarlijks werden gehouden. Zeer wenschelijk is het dat de candidaten op verschillende dagen worden opgeroepen. Zij zullen anders aan een langdurig oponthoud en aan voor hen zeer drukkende kosten van verblijf zijn blootgesteld.

Er is bij de discussie in de Tweede Kamer gesproken over het afnemen van een practikaal examen, ten einde men zich van de geschiktheid tot het *geven* van onderwijs aan kinderen zou kunnen overtuigen. Om de bezwaren, er aan verknocht, werd het niet opgenomen in de wet; maar waarom niet het bewijs gevorderd, dat de kandidaat-hulponderwijzer gedurende eenen bepaalden tijd als kweekeling, en hij, die hoofdonderwijzer verlangt te worden, als hulponderwijzer in eene wel ingerigte school werkzaam is geweest? De zoogenaamde stage zou eenigen waarborg geven, dat de toekomstige onderwijzer bij zijne kennis ondervinding paart, dat de kunst van onderwijzen hem niet vreemd is.

Ik deel in het gevoelen niet van den eersten spreker, dat bij het examen voor hoofdonderwijzers der kleine gemeenten bij deze wet te veel wordt gevergd. Zal zijn onderwijs waarlijk vormend zijn, dan moet hij zelf meer weten dan het schrijven eener goede hand, het lezen en de eerste gronden der Nederlandsche taal. Heeft hij eene behoorlijke opleiding tot onderwijzer ontvangen, dan kan hij geen vreemdeling zijn in aardrijkskunde en geschiedenis, in de beginselen van de kennis der natuur, in de theorie van het zingen en in de beginselen van onderwijs en opvoedingskunde. Ook dan wanneer hij aan de kinderen leert lezen moet hij de geschiktheid bezitten om hun verstand te ontwikkelen. Zijn onderwijs mag geene mechanische dresseerkunst zijn.

Men vergete ook niet, Mijnheeren, dat wij eene halve eeuw hebben afgelegd sedert de wet van 1806 in het leven trad en dat deze wet een tijdvak opvolgde, waarin het lager onderwijs zich in een hoogst gebrekkigen toestand bevond. Men mag, men moet nu meer vorderen van eenen onderwijzer der jeugd dan toen, mits men hem niet ontmoedige door onthouding van hetgeen hij voor zijn levensonderhoud en dat der zijnen behoeft.

Nog een woord over de toepassing van het slotartikel der wet. Ik moet bekennen, dat ik eene doeltreffende benoeming van inspecteurs, schoolopzieners en schoolcommissien, nog vóór het einde van dit jaar, als geene gemakkelijke taak beschouw. Veel, zeer veel zal toch van deze keuzen afhangen. Deze zullen beslissen, niet alleen of de wet behoorlijk zal worden nageleefd, maar tevens of het lager onderwijs van nu af in Nederland zich verder ten goede zal ontwikkelen of wel achteruitgaan. Paren zij, die tot uitvoering en handhaving der wet geroepen zullen worden, bij regtschapenheid kennis, bij beiden liefde voor de zaak, dan zullen zij met naauwgezetheid en regtvaardigheid handelen en eenen grooten zedelijken invloed uitoefenen, weldadig voor het onderwijs. Dan zal veel botsing vermeden en vele bezwaren zullen boven verwachting opgelost worden. Mogen kiezers en gekozenen wel doordrongen zijn van de op hen rustende verantwoordelijkheid. Van de uitvoering dezer wet hangt zooveel af voor de toekomst van Nederland!

Moet ik nu ten gevolge van deze bedenkingen en van nog andere, welke bij mij zijn opgerezen en ten deele voorkomen in het verslag dezer Kamer, de wet afstemmen en trachten naar hetgeen ten minste voor het oogenblik onbereikbaar is? Neen, Mijnheeren, in mijne oogen overtreft het goede zeer verre hetgeen ik als gebreken meen te moeten beschouwen.

Bij eene verstandige, naauwgezette en ijverige uitvoering der wet acht ik haar zeer geschikt om aan de eischen der Grondwet en aan de behoeften der Natie te beantwoorden.

Daarenboven is het hoog tijd dat deze twistappel onder onze medeburgers uit den weg worde geruimd en dat de staat van regeringloosheid, waarin het lager onderwijs allengs geraakt is, ophoude en plaats make voor regel en orde.

Ik zal dus gaarne stemmen voor de wet; ik zal het ook doen, opdat de Regering na hare invoering onmiddellijk de hand zou kunnen slaan aan de regeling der wettelijke bepalingen op het voorbereidend onderwijs (de zoogenaamde bewaarscholen), op het middelbaar en tevens ook op het hooger onderwijs, welke zoo dringend voorziening behoeven. Met veel genoegen las ik het antwoord der Regering op dit punt bij § 4 gegeven.

Dat dit alles zoo spoedig doenlijk geschiede, acht ik ook wenschelijk, opdat daarvan de wettelijke bepalingen tot stand komen in den geest der wet, welke ons thans bezig houdt, opdat er eenheid en harmonie plaats grijpe tusschen de verschillende takken van volksonderwijs in het Vaderland.

Dat het middelbaar onderwijs niet bij deze gelegenheid en als ter loops bij de wet op het lager onderwijs is gevoegd verblijdt mij, opdat men er onverdeelde aandacht aan schenke. Ook bij dit onderwerp hoop ik dat de Natie tegen andere Volken niet terug blijve, maar hen op zijde, en zoo mogelijk vooruit zal streven.

Algemeen wordt het ingezien dat het lager onderwijs voor de wetenschappelijke vorming der kinderen geene genoegzame vruchten draagt; dat vooral bij de geringere volksklassen het aangeleerde niet zelden later en soms vrij spoedig vervliegt, dat de kinderen van de verschillende standen der maatschappij niet genoegzaam tot hunne toekomstige bestemming worden voorbereid, dat er op de meeste plaatsen dringende behoefte is aan inrigtingen, welke in deze leemten voorzien, te weeg brengen dat jongelingen hunne aanvankelijke studie voortzetten en dat die studie meer op het practische leven worde toegepast.

Zoo het middelbaar onderwijs daartoe gelegenheid en aanmoediging gaf, onze verschillende takken van nijverheid, de zedelijkheid van het aankomend geslacht zouden er voorzeker niet weinig bij winnen.

Ik neem daarom de vrijheid den heer Minister van Binnenlandsche Zaken dringend te verzoeken in dien geest een wetsontwerp op het middelbaar onderwijs aan te bieden, terwijl ik hem dank voor de wijze, waarop hij zich tot hiertoe van zijne moeijelijke taak bij het lager onderwijs gekweten heeft.

Ik wil die taak niet verzwaren door hem thans vragen te doen of beloften af te persen. Alleen neem ik de vrijheid met bescheidenheid den wensch te uiten, dat het den Minister moge behagen aan de door mij gegeven wenken, ook na de aanneming dezer wet, eenige aandacht te schenken. Het zijn die van iemand die gedurende het derde eener eeuw het onderwijs der jeugd, speciaal in de stad zijner geboorte, met veel belangstelling heeft gade geslagen en steeds getracht heeft iets bij te dragen tot deszelfs ontwikkeling en bloei en tot het doen waardeeren van den achtingswaardigen onderwijzersstand, aan eenen stand, aan wien een belangrijk deel der opvoeding van jeugdige menschen, der vorming van toekomstige Staatburgers is toevertrouwd.

— Met genoegen verneemt men dat kapit. *J. A. N. Schagen van Leeuwen* en de passagiers van het den 28 mei laatstl. op de hoogte van Fernambuck verbrande barkschip *Cornelia*, waarvan wij in ons nommer van 9 julij laatstl. melding maakten, in het begin dezer week behouden in het Vaderland zijn aangekomen.

— Men verneemt uit 's Gravenhage, dat de permanente tentoonstelling van schilderijen, door den boek- en kunsthandelaar *A. J. van Tetroode* aldaar opgerigt, en waartoe op de meest edele en welwillende wijze de heeren *Schelfhout*, *Louis Meijer*, *S. Verveer*, *Waldorp*, *D. Bles* en meerdere kunstenaars reeds bijdragen of zich verbonden hebben bij te dragen, eene schoone toekomst te gemoet leeft. Tot het fonds voor het behoorlijk beheer dier zaak zijn toegetreden, zoo door dotatiën als door aandeelneming: Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden, onderscheidene Ministers en hooge Staatsbeambten, de heer *von Weckherlin*, secretaris van H. M. de Koningin, terwijl ook hier ter stede reeds kunstenbeschermers den heer *Tetroode* met aandeelneming in zijne schoone taak behulpzaam zijn.

— Uit Hellevoetsluis schrijft men den 19 dezer: Naar men verneemt zal met primo october te Vlissingen in dienst worden gesteld Zr. Ms. stoomschip SOEMBING, waarvan het kommandement is opgedragen aan den luit. ter zee 1ste kl. *A. J. Kroef*, met bestemming naar Batavia.

— De stoombootdienst van Schoonhoven op Rotterdam en Dordrecht met de net ingerigte stoomboot *Stad Schoonhoven*, onder directie der heeren *J. H. ten Sande en Co.*, werd na verkregene concessie dezer dagen door eene proefreis geopend. De tegenwoordigheid der ondernemers,

het bestuur der gemeente en de leden van het aldaar bestaande muziekgezelschap *de Harmonie* gaf aan dezen aangenamen proeftogt een regt feestelijk aanzien.

— In de ll. woensdag gehouden zitting van den Gemeenteraad te Haarlem is betreffende den brief van heer *Revius* c. s, wegens den aanleg van een spoorweg van het Nieuwe Diep langs den duinkant tot Haarlem, in verband met de bestaande linien, aangemerkt, dat dergelijke weg allezins wenschelijk zou zijn voor die gemeente, maar dat het gewaagd zou wezen het ontwerp, waarvan de bijzonderheden nog niet genoegzaam bekend zijn, te ondersteunen of aan te bevelen. Op voorstel van den heer *van der Breggen* is besloten, eene commissie te benoemen tot nader onderzoek der zaak, en die last opgedragen aan de heeren *van der Breggen*, *Quarles* en *Travaglino*.

— Van het Nieuwe Diep wordt gemeld dat de werkzaamheden aan het nieuwe marine-dok met gewenschten spoed vooruitgaan; het drooge weder werkt bij uitstek daartoe mede. Men is thans met twee stoommachines bezig den put droog te houden, terwijl 300 poldergasten bezig zijn de zware klei uit de reeds belangrijke diepte naar boven te kruijen. Men is reeds tot op vier ellen na den bestemden bodem genaderd. Dit belangrijke werk lokt dagelijks een aantal nieuwsgierigen zoowel van daar als elders.

— Aangaande de feesten te 's Hertogenbosch wordt gemeld dat ll. dingsdag de vauxhall in de societeit *Casino* plaats heeft gehad; de tuin was prachtig verlicht, beurtelings deed zich in de groote zaal strijk- en in den tuin harmonie-muziek hooren. Een aanzienlijk publiek was daar tegenwoordig.

— Niet alleen gaat men van lieverlede overal voort met het in chronologische en systematische orde brengen en inventariseren der archieven, maar ook is onder goedkeuring des Konings thans eene eerste poging in het werk gesteld tot wederkeerige ruiling van stukken tusschen de Rijks archieven van 's Gravenhage en Brussel. Te 's Hage en elders hier te Lande bevinden zich vele archieven, die op België betrekking hebben, te Brussel eene menigte, welke over Holland handelen. Ieder zal den genomen maatregel tot wederkeerige ruiling tusschen de beide Rijken toejuichen, door welken maatregel elk stuk zijne regte bewaarplaats zal verkrijgen. Door mr. *F. A. van Lanschot*, advokaat te 's Hertogenbosch, zullen dienaangaande in de Noordbrabantsche archieven, en inzonderheid te Breda, alwaar sedert 1811 het archief van den Raad en Leenhove van Brabant bewaard wordt, onderzoekingen worden gedaan naar stukken, welke meer België of het Belgisch gedeelte van Brabant dan Nederland of het Nederlandsch gedeelte dier provincie betreffen, of welke uit die archieven naar België zijn overgebragt.

— Ll. dingsdag nacht is in de Zuid-Willemsvaart op de hoogte van Nederweert een Israëlitisch reiziger van de schroefboot over boord geslagen en verdronken. Een oogenblik voor dat hij, men weet niet door welk toeval, in het water stortte, was hij nog in gesprek met een brigadier der maréchaussée; alle moeite aangewend om den drenkeling te redden was te vergeefs; men heeft zelfs dien avond het lijk niet kunnen terugvinden.

— Als een bewijs van den buitengewoon lagen waterstand der rivier de Maas in de omstreken van Megen kan strekken, dat laatstleden zaturdag verscheiden personen door die rivier van den eenen oever tot den anderen zijn doorgewaad, en ll. zondag in de naburige gemeente Oijen dit zelfde met eenige runderen heeft plaats gehad, welke zich op weilanden bevonden aan die rivier gelegen. Groot is dan ook de behoefte allerwege aan water; zelfs zóó, dat verscheiden personen, eigenaars van vee, verpligt zijn geweest, putten te graven, ten einde hun vee van drinkwater te voorzien. Het is te wenschen, dat er spoedig een einde kome aan deze droogte, want haar nadeelige invloed begint reeds merkbaar te worden op de eerste en noodzakelijkste producten.

— Ten gevolge van de aanhoudende hitte en droogte ontstaan hier en daar in de veenen hevige branden. Zoo wordt uit Maastricht gemeld dat den 15 dezer te Meijel, in de veenen van den heer *van de Griendt*, te 's Bosch, brand ontstond; in den aanvang waren alle pogingen tot blusschen vruchteloos; het dorp, dat intusschen, ingeval de brand aanhield, ook bedreigd werd, heeft men door het graven eener sloot van den brand kunnen afzonderen. Dien zelfden dag ontstond brand te Asten in een veenberg, die zich tot Deurne en Bakel uitstrekt; volgens de eerste berigten waren er reeds meer dan 1000 karren turf verbrand. Ook in de Peel van Helden verbrandde dien dag eene groote partij turf.

— Ll. woensdag is van de werf van den scheepstimmerman *van Goor*, te Zwolle, met het beste gevolg te water gelaten een barkschip, groot pl. m. 300 gemeten lasten, zullende gevoerd worden door kapitein *C. van Heemstede Obelt*.

— Gisteren morgen werd te Zwolle een zalm aangebragt, welke eergisteren door den visscherman *Vinke* te Zwartsluis in eene fuik werd gevangen. Hij had een gewigt van 6 Ned. ponden.

— Uit Drenthe schrijft men: Bij sommige in de weide loopende runderen is dezer dagen op verschillende plaatsen een zonderling en regt opmerkelijk verschijnsel voorgekomen, dat moeijelijk met juistheid is te verklaren; doch in het algemeen houdt men het er voor, dat de buitengewone warmte zulks heeft veroorzaakt. Deze beesten verkeeren namelijk in een volslagen toestand van razernij, loopende daarbij meest onophoudelijk in het rond. Men heeft gemeend hier te moeten denken, en welligt niet ten onregte, aan den zoogenaamden zonnesteek, die, zoo als men weet, somtijds ook den mensch bij ontblooten hoofde kan treffen. De beesten zijn echter daaraan niet bezweken, althans zoo veel ons bekend is, maar zij zijn van lieverlede weder tot bedaren gekomen, zoodat ze na eenige dagen weder genoegzaam van deze zonderlinge kwaal waren hersteld.

Voor de veehouders zou het misschien ten dezen opzigte aan te raden zijn, dat ze in de landen eene inrigting maakten, waardoor de beesten bij dergelijk warm zonnig weder zich in de schaduw konden begeven, als wanneer zij dan niet in het gevaar behoefden te verkeeren van door den zonnesteek getroffen te worden.

— Dezer dagen heeft de heer *F. Holm*, kandidaat in de polytechnie te Kopenhagen, en door het Deensche Gouvernement gecommitteerd om de bereiding van turf in de onderscheidene Landen van Europa na te gaan, de veenderijen van mej. de wed. *G. D. Cohen* te Assen opgenomen en zich geïnformeerd naar alles, wat tot de turfbereiding betrekking heeft. Het schijnt dat men in Denemarken, hoewel in het bezit van uitgestrekte veenen, deze nog niet bearbeidt. Volgens het zeggen van den heer *Holm* zouden in Denemarken veenen zijn, waar het veen 60 voet diep zit, waarvan slechts 7 voet boven gewoon water.

— De waterhoogte te Arnhem was den 20 dezer 1,01 el.
De Rijnhoogte te Keulen was den 20 dezer 6 voet 2 duim Keulsch peil (6 voet 2 duim Rijnlandsch).

— De persoon van *W. Wilmer*, vermoedelijken brandstichter te Vreden, die zich na zijne gevangenneming op 7 dezer met een stuk glas eene snede aan den hals had toegebragt, is den 14 dezer aan de gevolgen van het weder losrijten dier wonde overleden.

— In verschillende buitenlandsche dagbladen leest men het volgende: „Berigten uit 's Gravenhage melden, dat de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië geprotesteerd heeft tegen het in bezit nemen door de Engelschen van de eilandengroep Oua-Horn, gelegen op de grenzen der Nederlandsche bezittingen in de Indische wateren. Deze groep bestaat uit verscheidene eilanden, waarvan de voornaamsten zijn: de Kokos-eilanden of het eiland Neoulabaulobou, de Verraders-eilanden en het eiland Oua, het oostelijkste van de groep. Naar men zegt, is het protest in deze zaak vergezeld van eene uitvoerige memorie, strekkende om aan te toonen dat de kleine Oua-Horn archipel sedert 1680 regtens Hollandsch eigendom is."

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 21 Augustus.

OVERLEDEN: H. J. Vermaas, d., 1 j. — L. Sardijn, wed. C. Meijer, 87 j. — J. P. Bröcking, z., 2 m. — E. Heilbron, vrouw van R. Snitsler, 60 j. — C. H. Freling, z., 2 m.

BEVALLEN: A. C. Bras, geb. Pieterse, z. — A. C. Bakker, geb. Heyhuyzen, z. — A. Henderson, geb. André, z. — P. S. van Rhijn, geb. Albertz, z. — M. Verhoek, geb. Reijers, z. — P. E. van Assendelft, geb. Maas, z. — G. Koekkoek, geb. de Jonge, d. — M. C. van Dorst, geb. Ansom, z. — A. Klaasman, geb. van Gent, z. — H. M. Mathlener, geb. Riethof, d. — A. M. van Breugel, geb. Bahnerth, z. — C. Hoogerbrugge, geb. van der Berg, d. — G. M. E. Luthart, geb. van Konijnenburg, z.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten, dat is afgekondigd eene Verordening, houdende wijziging van art. 43 van de Verordening op het gebruik der Havens en Wateren te Rotterdam (*Gemeenteblad* van 1856 n.° 7), betreffende *het gesloten houden der Bruggen* een kwartier uur vóór het aangaan der Beurs, in verband met het besluit tot *verandering van den Beurstijd*;

dat deze Verordening is opgenomen in het *Gemeenteblad van Rotterdam* en ter Plaatselijke Secretarie verkrijgbaar tegen betaling van *drie centen*.

Rotterdam den 21 *Augustus* 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

De Secretaris, *STORM VAN 'SGRAVESANDE.* — De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

Indien de personen van EVERT MARCELIS, JOHANNES BERNARDUS JACOBUS OLIVIER, beide gewoond hebbende et *Leyden*, en JAN VAN REE, gewoond hebbende te *Dordrecht*, zich met er woon alhier bevinden, gelieven zij zich onverwijld aan te melden ter Gemeente Secretarie alhier (Afdeeling Militaire Zaken).

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 20 aug. Nog gearriveerd *Joseph*, Abrahams, *Mentor*, Duwell, *Noordstar*, Brouwer, en *Barend*, Dijk, alle vier van Riga; *Koophandel*, Kal, van Christinestad; *Heinrich III*, Ehlers, van Archangel, laatst van Texel, en *Abagun*, Donnell, van New-York (per *Brouwershaven*). — De *H. Willebrordus*, naar Newcastle bestemd, is naar het Pampus gezeild; de wind N. N. O.

HELLEVOETSLUIS 21 aug. Gearriveerd *Fijenoord* (st.) van Londen; *Maria*, Molenaar, van Nantes, en *Carl*, Spiegelberg, van Archangel. — Vertrokken *H. Willebrordus*, Timmermans, naar Newcastle, en *Louise* (st.) n. Grangemouth. — Zeilklaar *Cortgene*, J. H. Lammerts van Bueren, naar Batavia; *Hildesheim*, Bay, n. Glasgow; *Mina*, Sahlsberg, naar Hartlepool, en *Gezina Reina*, Sap, naar St. Petersburg; de wind N. O.

BRIELLE 20 aug. (N.) Nog gearriveerd *Hollander* (st.) van Havre; *Enchantress* (st.) en *Sea Gull* (st.), beiden van Hull; *Eros*, Kuhl, van Riga; *Zeemeeuw*, Meijer, van Archangel, en *Maria*, Hendriks, van Memel. — In de Bank zit eene Ned. kof aan den grond.

BRIELLE 21 aug. (N. O.) De kof *Joseph*, gisteren in de Bank aan den grond geraakt, is heden morgen vlot gekomen en in de Bank geankerd. — Heden vertr *Jonge Marie* (st.) naar Duinkerken; *Lord Teignmouth*, Esson, naar Northshields, en *Prins van Oranje* (st.) naar Duinkerken; de wind N. O.

MAASSLUIS 20 aug. Vertrokken *Fortuna*, M. van der Hidden, naar Villanova; *Ann Jewitt*, Clark, naar Londen, en *One*, Farrow, naar Sunderland; de wind N.

BROUWERSHAVEN 20 aug. Gearriveerd *Stad Dordrecht* (st.) van Londen.

ZIERIKZEE 19 aug. Gearriveerd *Boz*, Simms, van Pentowan naar Dordrecht, en *Effort*, Hogg, van Shields.

AMSTERDAM 20 aug. Volgens brief van kapit. J. Hoekstra, voerende het fregatschip *Palembang*, van hier naar Batavia, in dato 18 dezer, bevond hij zich toen op de hoogte van Douvres; passagiers en troepen waren allen wel.

TEXEL 20 aug. (N. N. O.) Gearriveerd *Magnet* (st.), Londen; *Dorothea*, Dinse, Archangel, en *Europa*, Nielsen, Frederikstad; gisteren nog *Minister Thorbecke* (st.) Hull; *Hendrika Gezina*, Pronk, en *Argo*, Douwes, beiden St. Petersburg; *Albrecht Thaer*, Hommes, en *Jacobus*, Bette, beiden Riga; *Louise*, Luthoff, Uleaborg; *Bedalia*, Kjoloe, Drammen; *Soeblomsten*, Pedersen, *Fortuna*, Lydersen, en *Synia*, Berg, alle drie Frederikstad. — Vertrokken *Cornelia*, Lunde, St. Thomas; *Burgemeester Huidekoper* (st.), Hull; *Charles Henry*, Graham, Sunderland; *Providentia*, Andresen, Newcastle.

VLIE 18 aug. Vertr. *de Amstel* (st.), Harburg.

VLISSINGEN 19 aug. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Cosmopolite*, Bell, Monte-Video, en *E. C. Scranton*, Spencer, New-York. — Vertr. *Quentin Metsys*, Meulenaer, Havanna.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

In STRAAT SUNDA 8 junij *Helmers*, Messen, Rotterdam naar Hong Kong; — 10 dito *Hugo Grotius*, Zweede, Batavia naar Rott.

LIVERPOOL 20 aug. *Bentinck*, Amst. en Holyhead.

JERSEY 17 aug. *Pegasus*, Magub, Amsterdam.

GUERNSEY 15 aug. *Secret*, Marquand, *Mermaid*, Parnell, en 17 dito *Admiral Windham*, Allcock, alle drie Rotterdam.

Bij PORTLAND 18 aug. *Fortuna*, van der Weyden, Newcastle naar Lissabon.

Bij de SINGELS 16 aug. *Voorwaarts*, Kikkert, Newcastle naar Saramacca; — 17 dito *E. P. Swett*, Swett, Charleston n. Amst.

Bij DOUVRES 19 aug. *Celerity*, Parker, Newport n. Rotterdam.

GRAVESEND 19 aug. *Jansje*, Pik, Stolpemunde.

HULL 19 aug. *Jantina*, ten Cate, Nerva; *Hoop*, Jonkhoff, Libau.

SHIELDS 17 aug. *Volga*, Mackay, Rott.; *Harmony*, Cloak, Amst.; — 18 dito *Antje Haverbult*, van Heuvelen, Groningen; *Rockcliff*, Smith, Amst.; *Lady Mary*, Watts, Schiedam; *Sarah Maria*, Elliott, Dordrecht; — 19 *Zeldenrust*, Lohman, Zwolle; *Rambler*, Muir, Zierikzee; *Stella*, Jewells, *Norman*, Foreman, en *Cheshire Witch*, Lowther, alle drie Dordrecht; *Scipio*, Lovell, Schiedam; *Arentina Jacoba*, Menses, Falmouth; *Daschinka*, Schupp, en *Supply*, Buck, beiden Rotterdam.

LOWESTOFFE 19 aug. *Mary & Margaret*, Annis, Leith n. Rott.

BRIDLINGTON 19 aug. *Columbus*, de Redder, Rott. n. Shields.

BONESS 18 aug. *Baudina*, van der Gaast, Leith.

PITTENWEEM 12 aug. *Friends*, Adamson, Amsterdam.

HAMBURG 18 aug. *Geertina*, Meijer, Dantzig.

ALTONA 18 aug. *Vrouw Annechina*, Mulder, Leeuwarden.

KIEL 18 aug. *Christina Johanna*, Stultje, Holtenau.

KROONSTAD 12 aug. *Willem I* (st.), Plejeers, Amst.

ARCHANGEL 5 aug. *Wilhelmina Henriette*, de Boer, Amst.

KOPENHAGEN 15 aug. *Ida*, Lukje, Rendsburg.

In de SOND: 17 aug. *Tjakina*, van Sluis, Riga, en *Hendrika*, Plukker, Libau, beiden naar Schiedam; *Prudenter*, Hansen, Arensburg, en *Jonge Timen*, Swiers, Riga, beiden naar de Maas; — 18 dito *Ane Malene*, Jacobsen, Riga naar Rott.; *Koogerpolder*, Oldendorp, Hamburg naar Stockholm; *Johanna Geerdina*, Schoon; *Vrouw Wicherdina*, Kroon, ...

Vertrokken:

ST. NAZAIRE 14 aug. *Coronie*, Kramer, Marans.

ANTWERPEN 20 aug. *Irene*, de Vrede, Triest.

RUNCORN 19 aug. *Highlander*, Press, Dordrecht.

SWANSEA 18 augustus *Mary Jane*, Prust, en 19 dito *Renown*, Griffiths, beiden Rotterdam.

NEWPORT 18 aug. *Johanna Christina*, de Boer, Hong Kong.

SALCOMBE 19 aug. *Geertruida*, Zoutman, Shields.

BONESS 18 aug. *Dart*, Sanson, Rotterdam.

ALTONA 19 aug. *Elisabeth Johanna*, de Boer, Holland.

KIEL 18 aug. *Geerdina*, Doewes, Dantzig.

DANTZIG 17 aug. *Walburg*, Veldhuis, Harlingen.

BOLDERAA 14 aug. *Agatha*, Fenenga, Holland; — 15 dito *Willem*, Steffens, Elseneur; *Gezina*, Pronk, Londen.

KROONSTAD 12 aug. *Stad Goor*, Gruppelaar, Dundee; *Titia*, Potjer, *Noordster*, Goedkoop, en *Marchina Catharina*, Mulder, alle drie Kopenhagen; *Elsje*, Scherpbier, Elseneur; *Alida*, Valk, Rostock.

Uitgeklaard:

LONDEN 19 aug. *Johanna Elizabeth*, Bakker, St. Petersburg.

SHIELDS 19 aug. *Vier Gebroeders*, Haken, Singapore.

ARCHANGEL 5 aug. *Gezina*, Post, de Zaan; *Flora*, Schulte, Schiedam.

STOCKHOLM 12 aug. *Heidewika Regina*, Pekelder, Oostzee.

In lading:

LIVERPOOL 18 aug. *Gezina*, van Sluis, Nerva; *Wm. Harris*, Lobb, Dordrecht.

LONDEN 19 aug. *Emily*, Pilbrow, en *Ocean Child*, Kerr, beiden Rott.; *Gezina*, Mulder, Riga.

HAMBURG 19 aug. *Twee Alida's*, Visser, Fernambuck.

HOLYHEAD 18 aug. De geheele lading van het gestrande Engelsche schip *Bentinck*, van Amsterdam naar Liverpool, is aan wal gebragt. Ongeveer een vierde gedeelte is gezond, doch het overige der suiker gesmolten. Het schip heeft veel geleden.

LERWICK 14 aug. Door een alhier aangekomen visscher is gepraaid het te Rotterdam te huis behoorend en van daar naar Archangel bestemd schoonerschip *Elizabeth*, hebbende den 10den voorbramsteng en kluiverboom verloren.

ELSENEUR gepasseerd 17 aug. *Gironde* (st.), van Emmerik, Rotterdam naar St. Petersburg.

Gepraaid:

Den 16 junij, op 36 gr. ZB. en 21 gr. OL., *Amerika*, P. L. Zeeman, van Tjilatjap naar Amsterdam.

Cargalijsten.

Rotterdam.

NEW-YORK, Johanna, Halbertsma. — 600 vaatj. Harst, F. A. Voigt en Co.; 250 dito dito, Gebr. Nottebohm; 1 v. Spermacetie, S. A. le Vino en Co.; 1075 vaatj. Harst en 4800 st. Duigen, Order.

LONDEN, Rainbow, R. B. Hart. — 100 Metalen Roeden, W. van Houten en Zn.; 17 koek. Koper, Merrem en Co.; 15 collis Koopm., 1 k. Indigo, 2 p. Gom-Elastiek en 7 b. Leder, S. A. le Vino en Co.; 44 b. Koffij, Rochussen en Pit; 33 b. Gom-Elastiek, W. Bunge en Co.; 25 b. en 3 k. Tabak, Dijkmans en Co.; 2 v. Wijn, Kuyper, van Dam en Smeer; 7 v. dito, B. A. Mispelblom en Co.; 6 b. en 1 k. Koopm., J. B. Crol en Co.; 3 b. Vellen, F. Carp; 3 b. Pelterijen en 2 collis Koopm., J. H. Claus en J. Raulino; 2 dito dito, C. L. Ringrose en Co.; 2 k. dito, Preston en Co.; 4 v. dito, van Duura en Versteeven; 9 collis dito, Diverse; 3 v. Wijn, 4 b. Leder en 4 b. Zijde, Order.

BURNT ISLAND, Visitor, J. Payne. — 230 t. ruw IJzer, C. L. Roechling en Co.

Amsterdam.

KROONSTAD, Kroonprinses Louise, Kuhn. — 229 b. Bedvederen, H. F. G. Kratzenstein; 41 v. Traan, Muller en Reesse; 80 b. Bedvederen, Gebr. Peters; 25 v. Potasch en 5 b. Semen Cynae, J. C. Brandt en Zn.; 99 v. Potasch, Kiderlin en Frentz, 1 bond. Halfrein-Hennep, S. Wolff; 50 b., inh. 5000 Kalfsvellen, W. Wilson; 48 v. Potasch, van Halmael en Co; 30/1 bond. Halfrein-Hennep, 10/1 dito Rein-Hennep, 747 tz Lijnzaad, 205 tz. Rogge, 11 v. Beenzwart, 31 b. Schaapswol en 100 v. Potasch, Order.

RIGA, Vier Gebroeders, Metz. — 1285 tz. Rogge, C. en J. van Rossum en Co.

DANTZIG, Vrouw Martha, Bol. — 2280 sch. Tarwe, Order.

KONINGSBERGEN, Tersa, Höh. — 2520 sch. Rogge, Bunge en Co.

ARCHANGEL, Catharina, Kramer. — 1945 tz Rogge, Order.

ARCHANGEL, Stientje Römeling, Bruins. — 1325 tz. Rogge, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het Nederl. gekoperd Barkschip *Vier Gebroeders*, kapitein *C. J. Bunk*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer*, *Hudig en Blokhuyzen* en *W. Ruys* J. Dz.

KONINGSBERGEN, het Nederl. Schoenerschip *Delia*, kapitein *J. P. Huizing*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KOPENHAGEN, het Nederl. Brigantijnschip *Jan Visser*, kapitein *W. J. Driest*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Alart*, kapitein *M. Petersen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Ebenezer*, kapit. *H. A. Petersen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip *Tjetska*, kapitein *A. H. Doewes*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederlandsch Schip *Twee Gezusters*, kapit. *S. H. Aiking*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 20 Augustus.

Metalliek	f 28. 4?¼.	Spaansche Piast	f 2. 38.
Nat. Met. Coup.	- 29. 80.	Hamb. Russen	- 36⅝. —
Napelsche	- 25. 60.	Russ. in Zilv. R.	- 35 1/16. —
Div. Eng. in £	- 11. 70.	Poolsche in fl.	- 26⅜. —
Eng. Russen	- 11. 70.	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2	- — —
Fransche	- 55⅜. —	Papier Roeb.	- 10 1/16 —
Belgische	- 56 —	Dollars	- — —
Pruissische	- 34⅜. —		

Beursberigten.

MADRID den 20 Augustus.

Spanje 1¼ pc. 26⅜; dito Binnenl. 3 pc. 39.

PARIJS den 21 Augustus.

Frankrijk 3 pc. 67. 05. Spanje 1¼ pc. 25; dito Binnenl. 3 pc. 37⅜.

LONDEN den 21 Augustus.

De Geconsolideerden 3 pc. 91⅛ a ¼. Spanje 1¼ pc. 25⅜ a ½ dito 3 pc. 40 a ½; dito Cert. 5⅞ a 6⅛; dito Amort. 5⅞ a 6. Mexico 3 pc. 22⅜ a ½.

ANTWERPEN den 21 Augustus.

Spanje 1¼ pc. 24⅜; dito Binnenl. 3 pc. 37⅜. Metalliek 5 pc 79.

AMSTERDAM den 20 Augustus.

			Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63¼	63 5/16	63 5/16
» dito dito	3	»	76 9/16	76 11/16	76 9/16
» dito dito	4	»	96½	96 9/16	
» Amort.-Syndicaat	3½	»			
» Handel-Maatschappij ..	4½	»			
» O. I. Leening.........	4	»			
» Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
» Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE, Cert. bij *Rothschild*.	2½	»			
FRANKR., Certificaten............	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1¼	»	25 3/16	25¼	25 3/16
» dito	3	»	42⅞		
» Binnenl. a *f* 6000	3	»	37 9/16	37⅝	
» Amortisable Schuld....	....		5⅞		
» Bewijzen van Coupons..	....		6		
PORTUG., Oblig....................	3	»	45⅞	45 13/16	
» dito 1856.............	3	»	45 5/16	45¾	
» Uitgest.					
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*....	5	»	105⅜		
» dito dito 1828/29	5	»			
» Cert. dito 1831/33	5	»	95		
» dito dito 1840...	4	»			
» dito bij *Stieglitz*	4	»			
» dito » dito Nieuwe	5	»	100¼		
» dito » dito 1855 dito	5	»	101⅛	101¼	101¼
» dito te Londen........	4½	»			
» Certific. van Assign...	6	»	66⅜		
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500....	....	*f*	156⅜		
» Obligatien..............	4	pCt.	80⅜		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*...	5	»	77⅜		
» dito dito	4	»	62⅜		
» dito Metall. Oude	5	»	75 9/16	75⅝	
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87⅛	87⅜	87⅛
» dito Nation. Metalliek.	5	»	77¼	77⅜	77¼
» dito Metalliek.........	2½	»	39¼		
» Weener Aand. fl. 250..	4	» *f*			
BRAZILIE, 1824, £ 100...........	5	»	99¼		
EQUADOR, £ 100.................	1	»	14 7/16		
» Onbepaalde............	1	»			
VENEZ., Oblig.	4½	»	31⅛	31¼	
» Uitgest..................	2	»			
GRENADA, Oblig....................	3½	»	21⅜	21 7/16	
» Uitgestelde............			6 1/16		
MEXICO, Oblig.	3	»	21¼		
» dito, Onbepaalde......	3	»			
ILLINOIS, ...	7	»	93 3/16	93¼	

Pruissen, Aand. 3½ pc., *f* 209½. Weener Bankactien *f* 1138. Denemarken, te Londen, 3 pc., 82½. Peru, 1854, 4½ pc., 78⅜. Louisiana, 5 pc., 99⅞. Griekenland, Oblig. 1825, 5 pc., 4 13/16.

Beleening 4 pc. Prolongatie 3½ a 4 pc. Disconto 4½ pc.

Spaansche en Mexikaansche fondsen iets williger; overigens had weinig omzet plaats en geene noemenswaardige verandering in de koersen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63 5/16. Spanje 1¼ pc. 25 3/16; dito Binnenl. 3 pc. 37 9/16 a ⅝. Oostenrijk Metalliek, 5 pc. 75 9/16.

AMSTERDAM den 21 Augustus.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63¼	63⅜	
» dito dito	3	»	76¼		
» dito dito	4	»	96 9/16		
SPANJE, Buitenlandsche........	1¼	»	25 3/16		
» Binnenlandsche	3	»	37 9/16		
» Amortisable..........	....				
PORTUG., Oblig.	3	pCt.	45 13/16		
» dito Nieuwe...........	3	»			
RUSLAND, Obl. bij *Hope en Co.*..	5	»	105⅜		
» dito dito 1828/1829	5	»			
» Cert. dito 1840.....	4	»			
OOSTENR., Obl. Metall. Oude.....	5	»	75 9/16		
» dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87		
» dito Nation. Metalliek	5	»	77¼	77 5/16	
» dito Metall.	2½	»	39 3/16		
VENEZ., Oblig. Uitg............	2	»			
MEXICO, Oblig....................	3	»	21 3/16	21¼	

Aand. Rhijn Spoorweg, 4½ pc., 100. Maatschappij Weldadigheid, 4 pc., 65. Spanje 3 pc., 42 13/16. Rusland, Certfic. bij *Stieglitz*, 1854, 5 pc., 100⅞ a 101¼. Polen, Aand. 1835, fl. 500, *f* 155 a *f* 155⅜. Brazilie, Geldl. 1824, £ 100, 5 pc., 99¼.

Beleening 4 pc. Prolongatie 3½ a 4. Disconto 4½ pc.

ROTTERDAM den 21 Augustus.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63 5/16		
» » »	3	»	76⅜		
SPANJE, Oblig. 3 pCt. nu	1¼	»	25⅛	25 3/16	25⅛
» Cert. Coupons............			6		
» Amortis. Schuld			5⅞	5 15/16	5 15/16
PORTUGAL, Oblig. te Londen 1853	3	»	45 15/16		
» » » » 1856	3	»	45⅜		
RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1828/1829	5	»	104		
» » » *Stieglitz* 1855	5	»	101⅛	101 3/16	101 3/16
OOSTENRIJK, Oblig. in Metalliek.	2½	»	39¼		
» Nieuwe Rente te Amst.	5	»	87¼		
» Nationale............	5	»	77 3/16		
VENEZUELA, £ 100.................	4½	»	31⅜		

De omzettingen waren niet uitgebreid.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 21 Augustus.

Londen..... 2 maanden *f* 11. 70, kort *f* 11. 80.
Hamburg... 2 » - 35⅛, » - 35 3/16.

AMSTERDAM den 21 Augustus.

Hamburg 2 maanden 35⅛	geld.	Londen... 3 maand.		—.—	geld.
Idem zigt....... 35 3/16	»	Lissabon.. 3	»	40¼	»
Londen.. 2 maanden 11.70	»	Porto..... 3	»	40¼	»
Idem.. zigt....... 11.80	»	Petersb... 2	»	178	»

Marktberigten.

SCHIEDAM den 21 Augustus.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 127 ℔ Coursche *f* 217 cont., *f* 217 1/m. 132 ℔ Arensburg *f* 228 cont.

MOUTWIJN......... per Ned. vat zonder fust	*f* 20. 25	zonder de belasting.
JENEVER .... » » » » »	- 25. 75	
AMST. PROEF..... » » » » »	- 27. —	
SPOELING..	- 1. 10	per ketel

DELFT den 20 Augustus.

BOTER. 1ste kwaliteit *f* 53, 2de dito *f* 47, 3de dito *f* 44. Aan de Stads Waag zijn gewogen van den 14 tot en met den 20 dezer 53/4, 644/8 en 76/16 Boter.

DORDRECHT den 20 Augustus.

GRANEN, ZADEN enz. Tarwe: Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. tot vorige prijzen beter te verkoopen. Nieuwe dito weinig aangevoerd en tot 50 c. hooger in de beste soorten vlug te verkoopen. Jar. Zomer prijshoudend; Jar, Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 9 a *f* 10. 80; mooije Nieuwe dito *f* 11 a *f* 11. 50; blaauwe en mindere *f* 9 a *f* 10; Jar. Zomer *f* 9 a *f* 10. Rogge: Jar. en N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. minder ter markt en tot 30 c. hooger was de aangevoerde goed te plaatsen; Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 6. 30 a *f* 6. 80; Nieuwe dito *f* 6. 70 a *f* 7. 30. Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter en Zomer tot 10 c. hooger in de blanke soorten wel te verkoopen; N. Zeeuws. en Overm. Winter *f* 6. 60 a *f* 6. 90; Nieuwe dito *f* 6. 40 a *f* 6. 60. N. Spelt weinig aangevoerd en vorige prijzen van *f* 3. 50 tot *f* 3. 80 waardig. Haver schaarsch en volkomen prijshoudend, Zeeuws. en Inl. Voeder *f* 3. 80 a *f* 4. 30; Dikke dito *f* 4. 50 a *f* 5. Boekweit blijft voortdurend in eene lustelooze stemming en was heden tot verlaagde prijzen slechts bij gerijven te verkoopen, als: Groninger op 70 Ned. ℔ naar kwal. van *f* 228 tot *f* 235. Paardenboonen. Nieuwe waren er eenige partijtjes uit het Overm. aangevoerd, mooi en droog in kwal., die *f* 7. 50 tot *f* 8 hebben opgebragt. Boonen: Duiven, Witte en Bruine niet ter markt. Erwten. N. Blaauwe weinig ter veil en tot 20 c. hooger waren vooral de mooije soorten van *f* 7. 50 tot *f* 8 goed te verkoopen. Witte, mooije Dantziger, tot *f* 8 met goeden omzet.

Koolzaad bij afnemenden aanvoer tot vorige prijzen, als: het beste Overmaasch zakgoed tot £ 78, dito gestort Vlaamsch tot £ 79 en de mindere soorten van £ 72 tot £ 77 aan onze olieslagers en ter binnenlandsche verzending beter te verkoopen. Op 9 vat, in het najaar te leveren, £ 82 waardig, doch niet onder £ 83 te bekomen. Buitenlandsch Slaglijnzaad met meerder handel, van eene aangevoerde lading Koningsberger (Tilsiter), wegende 106/107 ℔ werd, van boord te ontvangen, bij partij tot *f* 370 verkocht, 115 ℔ Odessa op het zolder werd op *f* 430 gehouden. Kanariezaad. Nieuw, mooi in kwaliteit, werd van *f* 14 tot *f* 15 met aandrang geveild. Hennepzaad opgeruimd. Raapolie traag, dadelijk 50 cents lager, vlieg. *f* 47 gedaan, Sept. en Oct. tot *f* 47¼, Nov. en December tot *f* 47⅜ aangeboden. Lijnolie schaarsch en prijshoudend, vlieg. *f* 44½ en op 6 weken *f* 45½ gedaan. Raapkoeken werden tot verlaagde prijzen wederom met aandrang geveild. Lijnkoeken tot vorige prijzen met weinig aftrek. Harde Raapkoeken per 1040 stuks *f* 80 a *f* 82, idem Lijnkoeken per idem *f* 110 a *f* 120, zachte idem per id. *f* 135 a *f* 140.

AMSTERDAM den 20 Augustus.

GRANEN. Heden van Tarwe verkocht: 126 ℔ bonte Poolsche *f* 376 bij gerijf; en van Rogge 118, 119 ℔ Petersburger *f* 201, *f* 204 bij partij; 122 ℔ Belgische *f* 220 bij gerijf.

AMSTERDAM den 21 Augustus.

GRANEN. Tarwe prijshoudend: 129 ℔ b. Poolsche *f* 365; 131 ℔ roode Silesische *f* 350; 134 ℔ N. Rijn *f* 365; 126 ℔ witb. Poolsche *f* 376. 125 ℔ Groninger *f* 270. Rogge stil: 120 ℔ Pruissische *f* 206. 127 ℔ dito *f* 230; 118, 119 ℔ Petersb. *f* 201, *f* 204. Gerst en Haver zonder handel. Boekweit lager: 120 ℔ Amersf. *f* 250. In veiling zijn verkocht 15 last besch. roodb. Poolsche Tarwe 123 ℔ *f* 311, 16 last bonte dito 124 ℔ *f* 346, *f* 351, en 1½ last dito 120 ℔ *f* 297.

ZADEN enz. Koolzaad dadelijk en Najaar onveranderd, Voorjaar £ ½ hooger; Holst. £ 72; op 9 v. Olie te leveren in Sept. £ 81½; in Oct. £ 82; in April £ 84. Raapolie williger, op 6/w. *f* 48¼, vlieg. *f* 47 a ¼, 1 Sept. *f* 46⅜ a *f* 47; 1 Oct. *f* 47½ a ¼; 1 Nov. en Dec. *f* 47½ a ⅜; 1 Mei *f* 48. Lijnolie hooger betaald, op 6/w. *f* 44½, vlieg. *f* 43½; 1 Sept. *f* 42¾ a *f* 43, 1 Oct. *f* 43 a ¼, 1 Nov. *f* 43 a ⅜; 1 Dec. *f* 43½ a ⅜. Hennepolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49⅜. Raapkoeken per 1040 st. *f* 90 a *f* 95. Lijnkoeken per 104 st. *f* 11 a *f* 14.

MIDDELBURG den 20 Augustus.

GRANEN enz. De aanvoer van Zeeuwsche en Walchersche Tarwe was heden niet zoo groot als die van voorgaande week en op de nieuw verlaagde Rotterdamsche berigten waren koopers eerst geretireerd, en wilden niet dan lager, maar toen houders niet te bewegen waren, maar hooger eischten, heeft men om te koopen boven vorigen weekprijs moeten betalen. Voor uitvoer is weinig gekocht, en de consumtie voorzag zich in hare behoefte, men kocht Jarige puike Zeeuwsche Tarwe *f* 10. 25 a *f* 10, mindere *f* 9. 50, geringe *f* 8 de mud. Puike Jarige Walchersche Tarwe *f* 10. 75, *f* 10. 50, *f* 10. 25, voor extra zware is *f* 11 betaald. Puike Walchersche Nieuwe Tarwe *f* 11. 25, *f* 11, voor de zaai werd er weinig getoond en die is tot *f* 11. 50 genomen; Blaauwe *f* 10. Nieuwe Zeeuwsche Zaai-Rogge bijna niet ter veil en *f* 7. 10 betaald. Baksoorten *f* 6. 90 a *f* 7, Jarige was aan *f* 6. 50 bij partij te koop. Wintergerst Puike soort *f* 6. 60, mindere *f* 6. 50, dito Zomer *f* 6. 25 de mud. Jarige Walchersche Witte Boonen zonder handel. Nieuwe Walchersche Bruine Boonen hard en mooi zijn aan *f* 12 gekocht. Jarige Walchersche Paardenboonen niet aan, Nieuwe puike soort *f* 7. 75. Walchersche Groene Erwten *f* 7. 50 a *f* 7. 80, Groote *f* 8 a *f* 8. 50 naar deugd. Nieuwe Zeeuwsche Paardenboonen, waarvan een klusje ter markt is, aan *f* 7 gekocht. Koolzaad algemeen meer gevraagd, voor puike kwaliteit werd gaarne *f* 15 betaald, mindere soorten naar rato. Raapolie *f* 49. 50, Patentolie *f* 51. 50, Lijnolie *f* 47 per vat. Harde Lijnkoeken *f* 12 per 104 stuks.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 21 Augustus.

THEE. De heden alhier gehouden veiling is afgeloopen als volgt: Aanvoer 1857. — Liggende in Entrepôt. — Gemerkt ACMEL.

	PRIJZEN. Cents.	KOOPEN. Verk.	Opgeh.
642/4 k. *Congo*	105	5	75
356 - » »	100	2	43
638 - » *Fine Moning Congo*............	130	2	78
435 - » » » »	125	2	52
553 - » » *Congo*..........................	110	1	68
404 - » *Souchon*	95	7	44

Aanvoer 1852. — Liggende in Entrepôt. — Gemerkt MANGOSTEEN. Liggende te Rotterdam.

48/4 k. *Congo*.................................... niet geveild.

AMSTERDAM den 20 Augustus.

TABAK. De heden geveilde 841 p. Portorico verk. tot 29 a 44½ c., dooreen tot 37½ c., en 158 p. Carmen tot 42½ a 54½ c., dooreen tot 47⅜ c.

KRUIDENIERSWAREN. De gisteren avond gehouden veiling is afgeloopen als volgt: 90 v. zwart Rozijn gedeeltelijk verk. en opgeh. tot *f* 12⅜ a *f* 15; 30 v. rood dito gedeeltelijk verk. en opgeh. tot *f* 29 a *f* 30. 20 v. Krenten gedeeltelijk verk. tot *f* 22 a *f* 24¼. 10 b. Curaçaoschillen opgeh. tot *f* 20. — De Smirna Vijgen verk. tot *f* 20 a *f* 20½.

LONDEN den 19 Augustus.

KOFFIJ. Plant. Ceylon vast. — THEE flaauw. Gemeene Congo 14¼ a 14½ d. — SUIKER flaauw met lagere prijzen. 468 k. blond Havanna zijn tot 49/ a 51/6 verkocht. Geraffineerde met meer omzet; bruine Lompen 60/ a 60/6. Crushed werd tot 58/6 a 59/ verkocht. Voor uitvoer werden 300 t. gedaan tot 45/ a 45/6 en 50 t. tot 46/. — RIJST kalm. Niets dan 100 t. Ballam werden tot 10/9 verkocht. — SPECERIJEN. Peper en Notenmuscaat vast. — KATOEN. Omzet 500 b. — SALPETER dale de. 1000 b. Bengaal werden tot 49/6 a 54/ verkocht. — METALEN. Schotsch IJzer 69/6 a 70/. 50 t. Tin vonden nemers tot £ 30. 15 en 10 t. tot £ 31. — OLIEN. Lijn disp. 39. Raap en Palm onveranderd. Kokos vast tot 49/ a 50/6. In Olijfolie ging veel om; 2 a 3 ladingen Gallipoli zijn op levering tot £ 53. 10 a 54 verkocht. — TALK flaauwer. P Y C disp. 63/ a 63/6. Sept. 62/9. Oct./Dec. 59/6 a 59/9.

LIVERPOOL den 19 Augustus.

KATOEN. Tot hooge prijzen werden heden wederom 8000 b. verk.

ANTWERPEN den 20 Augustus.

KOFFIJ. Er gaat weinig om; 260 b. Rio en eenige honderden b. Braziel en Dom. werden heden geplaatst. — RIJST. In ongep. werd heden verkocht 2800 b. Rangoon disp. en eene zeilende lading van 6335 b. Moulmain. — SUIKER. Geraffineerde. Heden zijn gedaan 15/m. kil. Brooden en 10/m. kil. Crushed L & S. — GRANEN. Nieuwe inl. Tarwe blijft gewild, maar de omgang is niet belangrijk, daar er weinig goed aan de markt is. Men heeft voor Roode *f* 14 a *f* 14½ en voor Witte *f* 13½ betaald. Rogge blijft onveranderd. Disp. inl. op *f* 7⅜ en per Oct. houdt men *f* 7½; tot *f* 7⅜ zoekt men te vergeefs.

HAVRE den 18 Augustus.

KATOEN. De vraag duurt steeds voort en men noteerde heden 1400 b. — HUIDEN blijven gevraagd en zeer willig. Men verkocht heden 278 st. gedr. B. A. tot fr. 200, 1600 st. dito tot fr. 117. 50 en 200 st. dito tot fr. 210.

HAMBURG den 19 Augustus.

GRANEN. Tarwe vast. Rogge onveranderd. — RAAPOLIE sedert gisteren onveranderd; disp. en per Oct. 29. 12, per Mei 28. 14. — ZINK. Men betaalde heden 1500 ctr. disp. met 19. 4, 1000 ctr. per Oct. met 19. 6 en 2000 ctr. per Nov./Dec. met 19. 5.

Advertentien.

Getrouwd!

W.M SMIT
en
A. C. PIETERSON,
Wed. H.K JANSE.

Rotterdam
den 19 *Augustus* 1857.

Bevallen van eene DOCHTER *A. J. H. HOOGEWEEGEN*, geb. BAX.
Rotterdam 21 *Augustus* 1857.

*** De Ondergeteekende is voortaan voor **Consulterende Lijders** te Rotterdam te spreken *iederen Dingsdag*, na 10 ure, in het Hôtel *de Groote Romein*, van den Heer OOSTENDORP, bij de Delftschepoort.

Voor **Ooglijders** en voor **Patiënten met gebrekkigen ligchaamsbouw** is de tijd van 2 tot 3 ure na den middag beschikbaar gesteld.

Dr. W. HENDRIKSZ,
Oogarts en Consulterend Geneesheer van Z. M. den Koning en Directeur van het Geneeskundig Etablissement ZUIDERBURG, *nabij 's Gravenhage.*

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

geven verbazende uitkomsten in gevallen van **Roos.**

De Heer W..... Z...., te Tilburg, was zeer onderhevig aan Roos; deze Huidontsteking had zich over zijn geheele ligchaam verspreid, en niettegenstaande hij menigvuldige geneesmiddelen had gebruikt vond hij geen baat. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot de **Zalf** en **Pillen** van ***Holloway***, en het gevolg daarvan was dat hij in weinig weken tijds geheel hersteld was. Dit geval heeft veel indruk verwekt.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE**, Depôthouder te **'s Gravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen, 244**, Strand, en te **New York, 80**, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

J. BOLLE, rue S.te Marguérite, n.° 9, à Liége, fabrique de MARCHANDISES EN BOIS, tels que **Cercles en Bois**, pour Tamis, en tous genres, **Gamelles en Bois**, de toutes qualités, en bois de platane et en hètre, **Pelles en Bois** etc. — Dépôt de **GAZES DE SOIE**, Jaunes et Blanches, de toutes largeurs, pour Bluteries et Tamis, Fabrique de **TOILES METALLIQUES**, en Fer et Cuivre, à des prix très modérés.

AANBESTEDING.

Het KERKBESTUUR der **Israëlitische Gemeente** te ***Maassluis*** is voornemens, op Vrijdag den 28 Augustus 1857, des namiddags ten 3 ure, in het Logement *de Moriaan* aldaar, publiek bij Inschrijving aan te besteden:

Het INRIGTEN van een bestaand Gebouw tot eene KERK en SCHOOL, ten dienste der genoemde Gemeente.

Waarvan het Bestek ter lezing ligt in het Logement voornoemd. De Aanwijzing zal plaats hebben op Donderdag den 27 Augustus.

Nadere informatien zijn te bekomen bij A. LUIJENDIJK te Maassluis.

Openbare Verkooping.

FRANS DIJKMAN, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op Donderdag den 3 September 1857, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en aangenaam gesitueerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan den Wolfshoek te Rotterdam, wijk 2, n.° 292, Kadaster sectie G, n.° 2.

Zijnde in de Grondbelasting aangeslagen tot *f* 41. 10 en te aanvaarden den 1 November 1857.

Het voorschreven Pand zal twee dagen vóór en op den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet, geteekend door voornoemden Notaris, ten wiens Kantore, aan de Wijnstraat, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

Rotterdamsche Schouwburg.

DIRECTIE VAN **A. PETERS.**
ZATURDAG 22 AUGUSTUS 1857:

Eene **Twaalfde** en ***zeker laatste*** **Voorstelling** van ***BEN LEIL***, **DE ZOON VAN DEN NACHT**, Drama in 5 Bedrijven en 8 Tafereelen, naar het Fransch van *Victor Séjour*, door den Heer *G. van Beek*. Het Gevecht en de Dansen gemonteerd door den Heer *W. G. Berkman*, Eersten Danser van den Amsterdamschen Schouwburg. Dansen door den Heer *W. G. Berkman*, Mad. *Beijerlé*, en het Corps de Ballet van den Amsterdamschen Schouwburg.

Aanvang ten **half zeven ure.**

NIEUWE SCHOUWBURG

op de KRUISKADE.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN.
Directie: BREEDÉ & VALOIS.
ZATURDAG 22 AUGUSTUS 1857
(*tot Sluiting van het Tooneel*),
EENE DERDE VOORSTELLING VAN:

PAILLAS,

Drama in 5 bedrijven, naar het Fransch van *d'Ennery* en *Fournier*, door *B. L.* — De titelrol, door *Fréderic Lemaitre* gecreëerd en door ***Victor Driessens*** vervuld wordende, behoort tot de beste van *Driessens* repertoire, terwijl dit Stuk door hem gemonteerd is naar de mise en scène van het Théâtre de la Gaité te Parijs, waar dit Drama 140 achtereenvolgende malen is opgevoerd.

1ste bedrijf: *De intogt van* Paillas *en zijn Huisgezin.*
2de „ Paillas *als Huisvader.*
3de „ Paillas *op het gemaskerd bal.*
4de „ Paillas *als Ridder.*
5de „ *De Verzoening.*

In het 3de bedrijf: **POLKA DE BOHÈME**, Danse Comique par M.r *Zinck* en M.lle *Marchand.*

Aanvang precies ten Zeven ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Loge (1e Rang)...... *f* 1.99.	Parterre....... *f* 1.20.
Amphitheater (1e Rang) - 1.50.	Galerij......... - 0.50.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.